

Kjak

Hogni Hoydal

Makrelur og partapolitikkur – aftursvar til Sjúrð Skaale

Landsstýrið við Fólkaflokkinum og løgmanni á odda hevur bitið høvdið av allari skomm, og beinleiðis biddað um 150-200 mió. í meira blokkstuðli frá Danmark. Nú fingur tey 9 milliónir. Skommin er upp aftur verri, tá tú hevur selt alla hugsjón og sjálvsvirðing fyri kraddaralyndi – og tú fært so nógv minni enn tú hevði lovað...

Skulu vit gráta ella flenna?

Meðan fólk í Danmark verða søgd upp í hópatali – bæði í tí almenna og tí privata – koma ein løgmaður og ein figgjarmálaráðharri úr Føroyum til Danmarkar. Teir hava júst játtað sær sjálvum millum 4000 og 5000 krónur eyka - um mánaðin (!) Uttan at hava arbeitt ein tíma eyka. Tað vanliga verkafólkið í Føroyum, og komandi ættarlið í Føroyum, skal rinda fyri hendan skattalættan við eini ógvusligari skattahækking og minking í síni uppsparing til ellisárini. Tey einastu, ið ikki skulu gjalda fyri skattalættan, eru júst somu politikarar, ið ikki gjalda til egna pensjón.

Og so skal sambært hesum hetjum, eisini Danmark rinda til teirra politiska prosjekt fyri egingirndini. Teir biðja um millum 150 og 200 milliónir meira árliga í blokkstuðli. Teir gera tað skrivliga í brøvum. Og sita á fundi við danska figgjarmálaráðharran og krevja hendan pening.

Men tað gongur striltið. Teir fáa boðið 8-9 mió. fyri at selja sjálvsræðið og sjálsvirðingina. Teir eru ikki nøgdir. Og síðani fer løgmaður á fund við danska forsætisráðharran at royna aftur. Men úrslitið verður tað sama. Knappar 9 mió. krónur.

Og løgmaður tekur av.

Hetta minnir ikki sørt um, tá Esau seldi frumburðarrættin fyri eina skál av greyti. Men hann hevði neyvan játtað sær sjálvum stórar upphæddir frammanundan

Sendir síðani eitt tíðinda-skriv út um makrel (!) – har soltna kraddingin verður fjald millum reglurnar. Hálovar eisini í skrivinum hesum sonevnda ríkisfelagsskapinum. Altso tað, at føroyingar ikki eru sjálvstøðug tjóð. Og lovar meira pening næsta ár (!).

Hetta minnir ikki sørt um, tá Esau seldi frumburðarrættin fyri eina skál av greyti. Men hann hevði neyvan játtað sær sjálvum stórar upphæddir frammanundan.

Tað stóra bluffið

Vit fullveldisfólk kunnu á ein hátt fegnast um, at blokkstuðulin ikki hækkar meira enn 9 milliónir. Men politiskt og moralskt, er støðan hin sama uttan mun til upphæddina. Ja, hon er á mangan hátt verri, og átti at fingið avleiðingar fyri landsstýrisflokkarnar.

Løgmaður og Fólkaflokkurin eru komin aftur við bæði

skommini av at selja føroyskt sjálvræði og føroyska sjálvsirðing – og fyri ein so bíligan penga.

Løgmaður er harafturat komin aftur við eini avdúking um, at hann í valstriðnum hevur selt sín politikk upp á ein vert, ið ikki vil gjalda rokningina. Hann hevur bluffað veljararan, so tað stendur eftir!

Og tað skal ikki undra, um hann fer at vera so nasadjarvur at geva øðrum skyldina og annars tosa um, at hetta fer at ganga út yvir tey veikastu – sum hann júst hevur tikið pening frá til skattalættarnar.

Fólkafloksins (og Miðflokksins og Sjálvstýrisflokksins) skomm er eins stór. Og bluffið líka grovt. Teir hava biðið um 150-200 mió. krónur úr Danmark og selt fullveldishugsjónina. Beint øvut av tí, ið teir lovaðu í valstriðnum. Jú, víst hevur Fólkaflokkurin fingið í posa

og sekk við skattalætta og grovari umfordeiling av virðum frá teimum mongu til tey fáu. Men skommin er eins stór, um tú selur teg bíliga ella dýrt.

Og hesir flokkar fara heilt víst at vera so nasadjarvir, at teir vóna, at veljarin gloymir hetta. Og teir fara at bera í bótufloka og siga, at nú gjørdist upphæddin ikki so stór, sum biðið varð um. Og teir satsa uppá, at veljarin gloymir, hvat teir hava skrivað undir uppá, og at hesir flokkar eru grundarlagið undir einum løgmanni, sum hálovar vantandi sjálvstøðu Føroya og lovar meira danskan pening næsta ár.

Ongin er sum kunnugt fullspottaður, fyrr enn hann spottar seg sjálvan.

Ímeðan er føroyska landshúsarhaldið á álvarsligari vandakós, og veruligur framtíðarpolitikkur er parkeraður til frama fyri lótuvinning og vanligar rossahandlar og gerðabýti millum samgonguflokkarnar.

Neyvan mundi Jóannes Patursson hava ímyndað sær hesa støðu – og enntá hjá tí fólkaflokki, sum hann stovnaði – tá hann yrkti:

Men sáran hoyrast hvini í homrum hvølt og ørt. Á, neyðara landsmenn, hvat hava tit nú gjørt? – Tit dripið hava føroyingin í Føroyum!

Sjúrður Skaale

Hogni Hoydal skjýtur seg sjálvan

Endamál Høgna er ikki at gagna makrelmálinum – tað er at raka meg. Men hann skjýtur seg sjálvan. Tí fyri fólkatingsvalið segði Tjóðveldi tað vera »ómetaliga umráðandi« at gera júst tað, sum eg geri

Eg skal ikki troytta fólk, men eg tími ikki at verða lagdur undir nakað, sum eg ikki eri sekur í.

Hogni Hoydal hevur nú tvær ferðir innan eina viku lagt meg undir at draga samráðingarnar millum Føroyar og ES niður á fólkatung.

Tað havi eg ikki gjørt. Men eg havi umrøtt eitt mál, sum eftir vanligum, demokratiskum kanalum er komið úr Bruxelles til stjórnina og fólkatung at taka støðu til: Nevniliga grundreglurnar undir einum uppskoti, sum skal loyva ES at boykotta Føroyar.

Uppskotið er sett fram, tí ES heldur uppá, at føroyingar fiska ov nógv. Tá eg havi talað ímóti uppskotinum havi eg tí sjálvsagt ført fram nøkur yvirskipað argument fyri, hví føroyingar eiga rætt til meira enn tey 5-7% av kvotuni, sum ES vil lutað okkum. Hetta er gjørt í samráð við viðkomandi partar – og tað hevur gjørt góðan mun. Men sjálvar samráðingarnar havi eg ikki á nakran hátt blandað meg uppí.

Hogni er eisini ónøgdur um, at eg einaferð handaði stjórnini ein lunda. Men tað var bert fyri at vísa, hvussu stóra ávirkan tað hevur á alla okkara bioskipan, at makrelurin er komin í føroyskan sjógv. Slíkt kann (eins og t.d. ein amboðskassi...) styrkja fatanina av einum máli. Nú gloymir eingin í donsku skipanini, at nær-

um eingin lundi er klaktur í Føroyum í eini fimm ár – m.a. orsakað av makrelinum. Eisini tað gagnar okkara sak.

Tjóðveldisins lyfti

Eg veit sjálvandi væl, at hesi skotini frá Høgna ikki snúgvá seg um at gagna málinum, men um at raka meg og mín flokk. “Man merkt die Absicht und wird verstimmt”.

Men hann átti at hugsað seg betur um – tí skotini raka Høgna sjálvan. Eg geri nevniliga júst tað, sum Tjóðveldi lovaði at gera, um tey vunnu ein fólkatungsess. Í einum videobrotið undan valinum segði Bjørt Samuelsen t.d. soleiðis um makrelmálið:

“Tað er eitt mál sum vit skulu hava loyst í Føroyum. Men makreltrupulleikin er ein trupulleiki millum okkum og ES, og Danmark er jú ein partur av ES, og fær eisini skjótt formansskapin har. Tað er ómetaliga umráðandi at tað umboðið, sum verður á fólkatung, er eitt djarvt umboð, sum fer inn og roynir at sannføra danir um, at teir verða also noyddir til at arbeiða okkara vegna í hesum málinum eisini (...). Tí er tað umráðandi, at mann fer beinleiðis inn í kjak við danskar politikarar í fólkatunginum um hetta her fyri at fáa ta parlamentarisku undirtøkuna fyri støðu Føroya í hesum málinum.”

Tað var altso – fyri valið – “ómetaliga umráðandi” fyri Tjóðveldi, at hetta varð tikið upp á fólkatung. Um tað altso var Tjóðveldi, sum vann sessin.

Men tað var tað sum kunnugt ikki.

Mann tað ikki vera júst har, at hundurin liggur grivin?